



Lelylijn: Toekomstbeelden

Presentatie informatiebijeenkomst
Drachten 21 maart 2024

Opdracht voorbereidingsfase Lelylijn

Meerjarenprogramma Infrastructuur,
Ruimte en Transport (MIRT)

→ Startbeslissing

- Beslisisinformatie:
- Zicht op 75% van financiering
- Voorzien eind 2024



MIRT onderzoek NOVEX Lelylijn

- Brede welvaart
- Participatie
- NOVEX
- Bereikbaarheid en infrastructuur
- Personenvervoer en goederenvervoer
- Internationaal
- Kosten
- Omgeving en communicatie

Onderdelen beslisinformatie

Doelstellingen Lelylijn

- Backbone van de **versterking van de economie van het Noorden**.
- Een **snelle en rechtstreekse betrouwbare spoorverbinding tussen Noordelijk Nederland en de Randstad** (Groningen/Leeuwarden – Lelystad), waarbij de bereikbaarheid in de Noordelijke regio's verbetert en een betere verbinding met Duitsland mogelijk wordt gemaakt.
- **Betere ontsluiting van de huidige woningbouw en verwachte groei van de woningbouw** die gepaard kan gaan met realisatie van de Lelylijn.
- Draagt bij aan het **dichter bij elkaar brengen van de regio's in Nederland**.
- Draagt bij aan een **duurzame vervoerswijze** en daarmee de klimaatdoelen.
- **Randvoorwaarden:** behoud van rust en ruimte, een zo goed mogelijke natuurinpassing en ruimtelijke kwaliteit

Planning en vervolg MIRT onderzoek

1. Denkrichtingen Ontwikkelperspectief Lelylijn
maart - april 2024 → colleges, volksvertegenwoordigers, Adviesraad
Presentatie volksvertegenwoordigingen 14 en 21 maart 2024
2. Tracés bereikbaarheid
juni – juli 2024 → colleges, volksvertegenwoordigers, Adviesraad
3. Concept eindrapport & conclusies MIRT, NOVEX en Brede Welvaart
september – oktober 2024 → bestuurlijke afstemming, Deltaplan Congres, Adviesraad



NOVEX onderzoek

NOVEX Ontwikkelperspectief

- Integrale ontwikkeling bij realisatie Lelylijn
- Bijdrage Lelylijn brede opgaven (doelstellingen)
- Behoeften regio & bijdrage nationale opgaven
- Werkhypothese van bundeling A6/A7/A32
- Kernkwaliteiten en uitdagingen N-NL als basis



NOVEX opgaven Noordelijk Nederland

- Economische structuurversterking
- Jongeren behouden en aantrekken
- Stedelijke kwaliteitssprong
- Wonen en werken in balans
- Ruimte voor grootschalige bedrijvigheid
- Toegroeien naar circulaire economie
- Woningbouw
- Duurzamer mobiliteitssysteem
- Landbouwtransitie
- Versterken toerisme en recreatie
- Behoud en ontwikkeling rust en ruimte
- Robuust watersysteem
- Kleine kernen vitaal houden
- Toename aantal ouderen
- Vervoersarmoede/ basisbereikbaarheid

**Kwaliteiten en uitdagingen van noordelijk NL door
vertaald in opgaven (deels) te bedienen door de Lelylijn
ter verbetering van de brede welvaart**

Houtskoolschets > Ontwikkelperspectief

De opgaven - Waar lopen we tegenaan?

Economische structuurversterking

Duurzaam mobiliteitsstelsel

Woningbouw

Landelijk gebied

Water en bodem sturing

Vitale dorpskernen

(1) Economische structuurversterking
Versterking van de economische structuur van de regio. Dit kan door de aantrekkingskracht van de regio te vergroten, de concurrentiepositie te verbeteren en de economische diversiteit te vergroten. Dit kan door de aantrekkingskracht van de regio te vergroten, de concurrentiepositie te verbeteren en de economische diversiteit te vergroten.

(2) Duurzaam mobiliteitsstelsel
Duurzaam mobiliteitsstelsel dat de mobiliteit van de regio verbetert. Dit kan door de aantrekkingskracht van de regio te vergroten, de concurrentiepositie te verbeteren en de economische diversiteit te vergroten.

(3) Woningbouw
Woningbouw die de woonomgeving van de regio verbetert. Dit kan door de aantrekkingskracht van de regio te vergroten, de concurrentiepositie te verbeteren en de economische diversiteit te vergroten.

(4) Landelijk gebied
Landelijk gebied dat de leefomgeving van de regio verbetert. Dit kan door de aantrekkingskracht van de regio te vergroten, de concurrentiepositie te verbeteren en de economische diversiteit te vergroten.

(5) Water en bodem sturing
Water en bodem sturing die de leefomgeving van de regio verbetert. Dit kan door de aantrekkingskracht van de regio te vergroten, de concurrentiepositie te verbeteren en de economische diversiteit te vergroten.

Opgaven

Oplossingsrichtingen

Oplossingsrichting 1: Economische structuurversterking

Waarom is dit een oplossing?

Netwerkmaking onderling - tussen Leuwarden, Sneek, Emmen, Lelystad, Haren, Drachten - Groningen, Assen - helpt achter bij de ontwikkeling in andere regio's. Ruimtelijk-economisch samen de gebieden in noordelijk Nederland elkaar kracht bijzet.

Ja, 'toekomst' zijn selecteren en specialiseren. Aan het spoor ontstaan nieuwe onderwerpen, innovatiecultuur en samenwerking in Groningen, Leuwarden, Lelystad, Emmen, Assen, Drachten en Lelystad.

Ja, Groei, groei, groei. In (bestaande) Groningen en Leuwarden komt alles samen rond economie, kennis, bestuur, digitalisering en innovatie.

Oplossingsrichting 2: Duurzaam mobiliteitsstelsel

Ja, 'toekomst' zijn selecteren en specialiseren. Aan het spoor ontstaan nieuwe onderwerpen, innovatiecultuur en samenwerking in Groningen, Leuwarden, Lelystad, Emmen, Assen, Drachten en Lelystad.

Ja, Groei, groei, groei. In (bestaande) Groningen en Leuwarden komt alles samen rond economie, kennis, bestuur, digitalisering en innovatie.

Oplossingsrichting 3: Woningbouw

Ja, 'toekomst' zijn selecteren en specialiseren. Aan het spoor ontstaan nieuwe onderwerpen, innovatiecultuur en samenwerking in Groningen, Leuwarden, Lelystad, Emmen, Assen, Drachten en Lelystad.

Ja, Groei, groei, groei. In (bestaande) Groningen en Leuwarden komt alles samen rond economie, kennis, bestuur, digitalisering en innovatie.

Oplossingsrichting 4: Landelijk gebied

Ja, 'toekomst' zijn selecteren en specialiseren. Aan het spoor ontstaan nieuwe onderwerpen, innovatiecultuur en samenwerking in Groningen, Leuwarden, Lelystad, Emmen, Assen, Drachten en Lelystad.

Ja, Groei, groei, groei. In (bestaande) Groningen en Leuwarden komt alles samen rond economie, kennis, bestuur, digitalisering en innovatie.

Oplossingsrichting 5: Water en bodem sturing

Ja, 'toekomst' zijn selecteren en specialiseren. Aan het spoor ontstaan nieuwe onderwerpen, innovatiecultuur en samenwerking in Groningen, Leuwarden, Lelystad, Emmen, Assen, Drachten en Lelystad.

Ja, Groei, groei, groei. In (bestaande) Groningen en Leuwarden komt alles samen rond economie, kennis, bestuur, digitalisering en innovatie.



Gezamenlijk met de omgeving

Denkrichtingen



Beter verbonden, meer bereiken.

Autonome ontwikkeling 2050

Veranderingen tot 2050 & geen Lelylijn

- Wonen en demografie
- Economie
- Mobiliteit, inclusief vervoersarmoede
- Landbouw, water, natuur
- Vitaliteit platteland



Binnen & buiten Lelylijn zone

Uitgangspunt Water en Bodem Sturend

- Uitgangspunt WABOS
- Concretisering
- Tools
 - Signaleringskaart locatiekeuze
 - Ambitieladder inrichting verstedelijkt gebied
- Verdiepend onderzoek

Opgave 12

Robuust watersysteem (te droog, onveilig, te nat, te warm, te zout, onvoldoende drinkwater, hittestress)

Waarom is dit een opgave?

- Als gevolg van klimaatverandering komt er veel op ons af. Temperatuurstijging leidt tot veranderende neerslagpatronen met als resultaat meer perioden van zowel droogte als wateroverlast. De

Speelveld aan oplossingsrichtingen

12a. Niet afwentelen. Overmatig water vasthouden - ruimte creëren voor rivier en beken. Hoge gronden inrichten als spons.



12b. Groene dooradering van het verstedelijkt gebied. Ruimte voor groen en water in stad en dorp. Het landschap wint ruimte terug op stad en dorp. Lokale sponzen (wadi's, parken, groene daken, ontharden buitenruimte).



ssysteem worden technisch

12d. Verstedelijking wordt hoog en droog geconcentreerd; op watervrije plekken.



NOVEX Denkrichtingen

Lokaal versterken



Spreiden

Concentreren



Netwerk versterken

Identiteitsvraag &
vervoerconcept Lelylijn

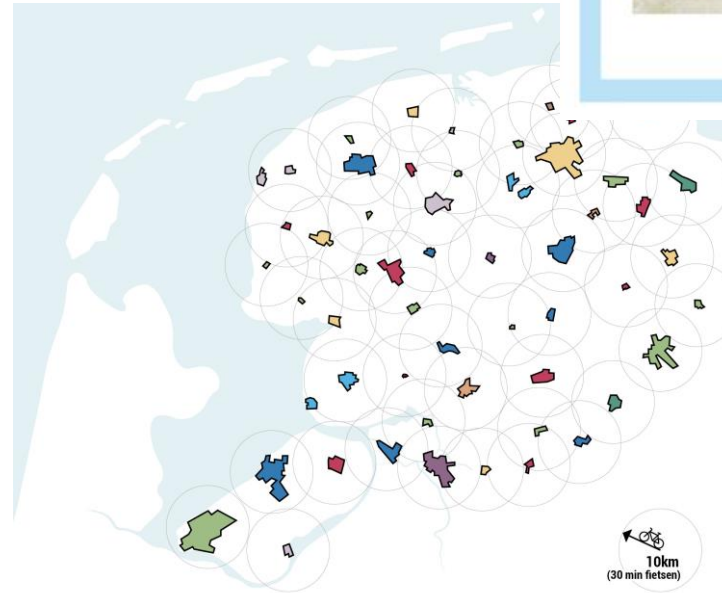
Lokaal <> Netwerk

Spreiden <> concentreren

Beter verbonden, meer bereiken.

30 minuten gemeenschap

- Lokale gemeenschappen.
- Actieradius van (actieve) ouderen de maat
- Kleinschaligheid en lokale functiemenging
- Eigen economische specialisatie
- Binnen 30 minuten reizen alles wat nodig is
- Elke voorzieningenkern zijn eigen treinstation
- Sprinter 4x per uur per richting



Lokaal en spreiden



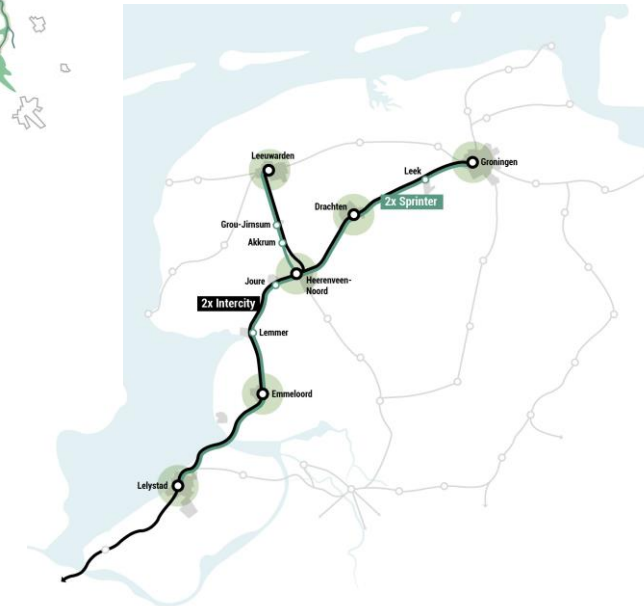
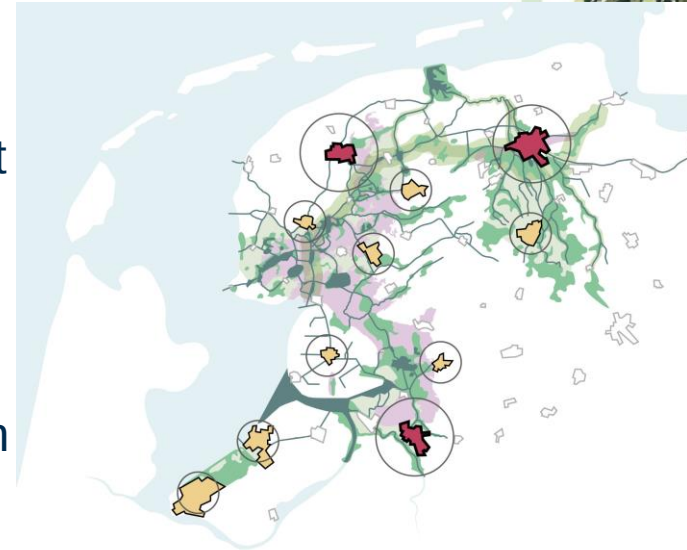
Vitaal Ecoland

- Klimaat, bodem en water aan de basis
- Natuurlijke oplossingen
- Levensstijl; gezonde voeding en veel fysieke activiteit
- (Trein gebonden) ontwikkeling recreatieve sector
- Rustige, ruime, ontspannen en vitale woon- en recreatieregio
- Verstedelijking goed verbonden met OV-knooppunten
- IC 2x per uur per richting
- Sprinter 2x per uur per richting

Lokaal en concentreren



Lelylijn in een
Vitaal ecoland



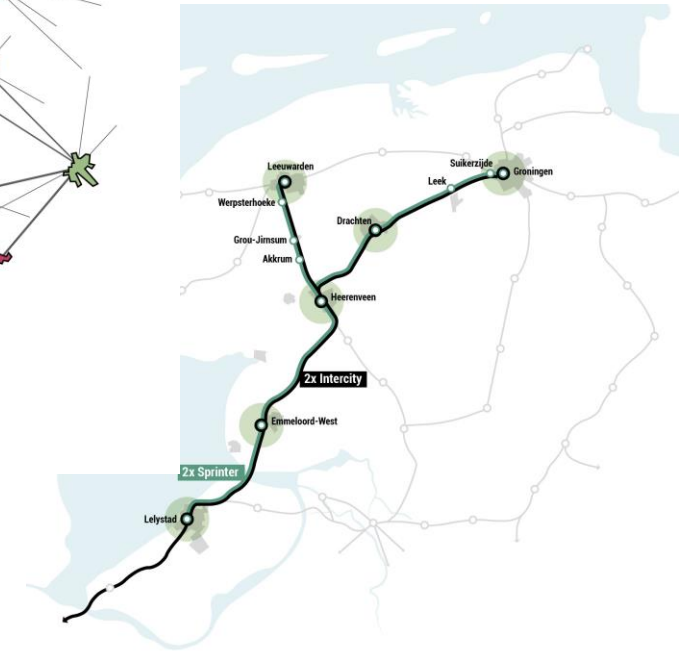
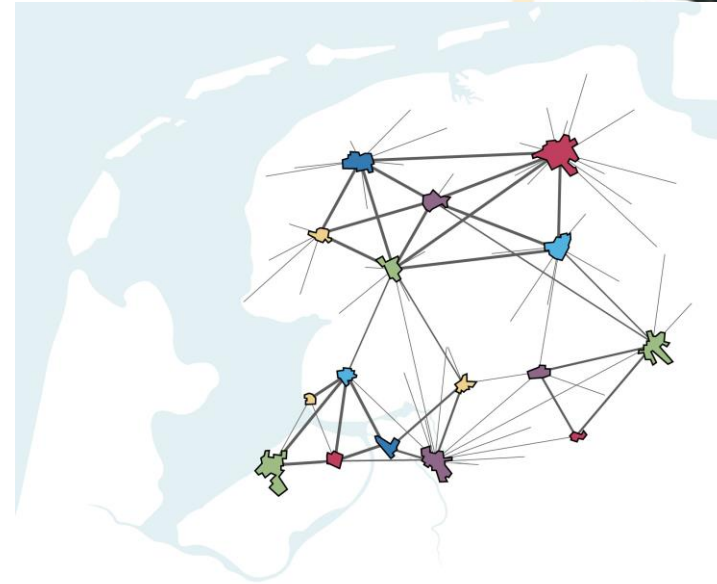
Stedelijk netwerk

- Vergroten agglomeratiekracht (borrowed size)
 - Meerwaarde gericht selecteren en specialiseren
 - Broedplaatsen, start-ups en campussen
 - Treinverbinding is de linking pin
 - Schaalsprong Heerenveen en Drachten
 - Buiten het stedelijk systeem inzetten op landschap
-
- IC 2x per uur per richting
 - Sprinter 2x per uur per richting

Netwerk en spreiden



Lelylijn in een
Stedelijk Netwerk



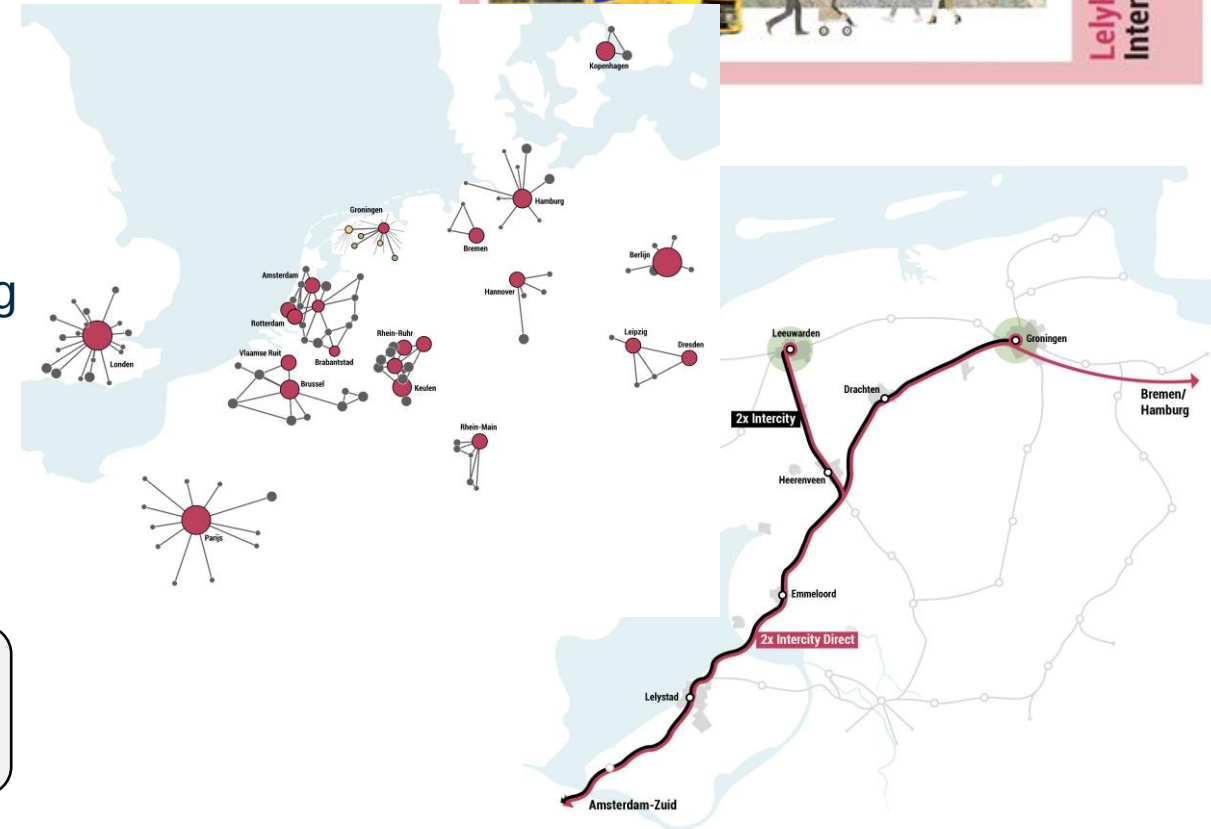
Internationale topregio

- Agglomeratiekracht maximaliseren (centraal)
 - Forse schaal- en kwaliteitssprong Groningen
 - Groningen wordt selectiever
 - Forse schaal- en kwaliteitssprong Leeuwarden complementair aan het Groningse profiel
 - Groningen direct Amsterdam-Zuid, Bremen en Hamburg
 - Overstap ommeland/stad via hubs
-
- IC direct 2x per uur per richting
 - IC 2x per uur per richting

Netwerk en spreiden



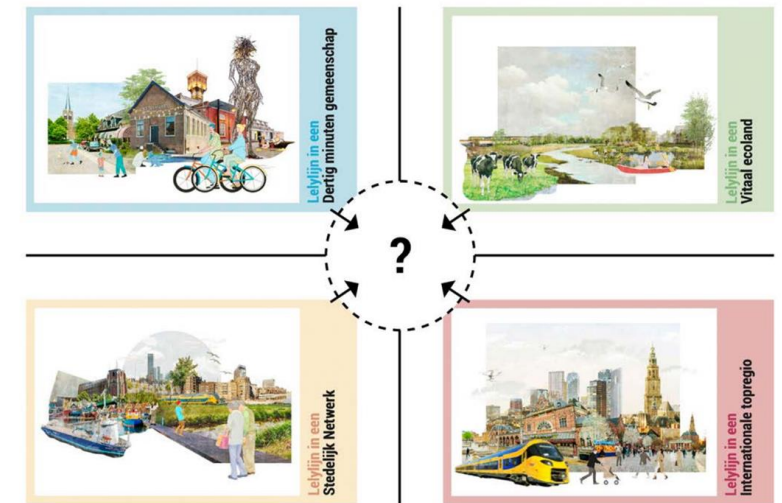
Lelylijn in een
Internationale topregio



Denkrichtingen >> Ontwikkelperspectief

- Het gesprek geeft inzicht, we vragen hierbij:
 - Wat is uw oordeel over de geschetste Denkrichtingen?
 - Omvatten de Denkrichtingen het volledige veld aan mogelijke scenario's?
 - Welke elementen / bouwstenen van de Denkrichtingen spreken aan en welke juist niet?
- Gesprek & effectbepaling >>> één of meer (nieuwe) Ontwikkelperspectieven.
 - Zicht op ruimtelijke (on)mogelijkheden
 - Verdieping op onderdelen
 - Vergelijking referentiesituatie zonder Lelylijn
 - Effecten Brede Welvaart Afwegingskader
 - Combinatie andere werklijnen & projecten

Toekomstbeelden Noordelijk Nederland met de Lelylijn!



Planning NOVEX uitgewerkt

- | | |
|---|---------------------|
| ○ Presentaties Volksvertegenwoordigers | 14 en 21 maart 2024 |
| ○ (Politiek) gesprek met achterbannen | ~ april 2024 |
| ○ Reflectie op denkrichtingen | 17 mei 2024 |
| ○ BO Leefomgeving | 19 juni 2024 |
| ○ (Concept) Ontwikkelperspectief & synthese | 19 juli 2024 |
| ○ Eindrapportage en bestuurlijk overleg | |
| ○ BO MIRT | november 2024 |

Start gesprek nu!
Reflectie in mei
Ontwikkelperspectief in juli





VRAGEN?

Inschrijven nieuwsbrief via
www.delelylijn.nl